

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ІСАГОГІКА, ГЕРМЕНЕВТИКА ТА ЕКЗЕГЕТИКА НОВОГО ЗАВІТУ»

Компонента освітньої програми – обов'язкова (13 кредитів)

Освітньо-професійна програма	«Богослов'я»
Спеціальність	041, Богослов'я
Галузь знань	04, Богослов'я
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Мова навчання	Українська
Профайл викладача (-ів)	Марчук Олександр Танасійович , кандидат філософських наук, асистент кафедри філософії та культурології
Контактний тел.	+380956761523
E-mail:	o.marchuk@chnu.edu.ua
Сторінка курсу в Moodle	https://moodle.chnu.edu.ua/course/view.php?id=1386
Консультації	Понеділок, 15:00 -16:00

АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Програма вивчення нормативної навчальної дисципліни «Ісагогіка, герменевтика та екзегетика Нового Завіту» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів напрямку 041 – Богослов'я.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є книги Святого Письма Нового Завіту в ісагогічному, герменевтичному та екзегетичному їх вимірі розкриття та аналізу.

Мета курсу - ознайомити студентів із принципами та схемами інтерпретації біблійних текстів Нового Завіту, застосування інтердисциплінарного методологічного інструментарію у дослідженні Святого Письма, що сприятиме аналізу текстів як із позабіблійних джерел (історичних, філологічних, культурологічних), так і з біблійно-текстуальних (тлумачення з позицій власного тексту і контексту), давньохристиянської святоотцівської екзегези й кращих наукових розробок сучасного біблійного богослов'я. А все заради єдиної цілі – розкрити багатовікову традицію тлумачення спасительних Богоодкровенних Істин, вміщених у Святому Писанні, розкрити їх максимально доступною науково-популярною мовою!

Для тих, хто прагне не лише пізнавати, а й жити Писанням та Його Мудрістю, відкривати предвічні таємниці Життя Божественного, Благої звістки про спасіння людства (духовної досконалості, зціленості у єдності з Богом) Предвічним Сином Божим, Ісусом Христом.

Курс збагатить теоретичними знаннями, допоможе розкрити способи практичної реалізації у своєму житті установлених Творцем законів простого та, водночас, безмежно великого, неземного щастя і любові!

На основі теоретичного узагальнення і систематизації певного масиву богословських, історичних, філологічних, культурологічних та філософських

відомостей про біблійні книги Нового Завіту, реконструювати джерела формування та проаналізувати специфіку канонізації новозавітного священного біблійного тексту. Ознайомити студентів із принципами та схемами інтерпретації біблійних текстів Нового Завіту, сформувати базові уявлення про ісагогіку, герменевтику та екзегетику – розділів біблієзнавства, застосування їх методологічного інструментарію у дослідженні Святого Письма, що сприятиме аналізу текстів як із позабіблійних джерел, так і з біблійно-текстуальних (тлумачення з позицій власного тексту і контексту). Загалом, вивчення ісагогіки, герменевтики та екзегетики Нового Завіту дасть змогу з'ясувати теоретичну і практичну значущість методологічних надбань біблеїстики й текстуальної критики (текстології) у контексті сучасної богословської і філософської парадигми..

Спрямованість навчальної дисципліни. Дисципліна має на меті дати студентам систематичне розуміння складу, структури та змісту Нового Завіту, методів його тлумачення, а також історичного та богословського контексту священних текстів. Вона забезпечує знання з ісагогіки (вступ до біблійних книг), герменевтики (принципи тлумачення) та екзегетики (аналіз біблійного тексту), що є ключовими для глибшого осмислення Біблії та її застосування в богословській, історичній та практичній площинах.

Дисципліна є фундаментальною для підготовки фахівців у сферах богослов'я, релігієзнавства та викладання богословських дисциплін.

Курс є важливою частиною навчального плану для студентів, які вивчають богослов'я. Він формує базові знання для подальшого вступу до богословських наук, догматичного богослов'я, богословської антропології, пастирського богослов'я та інших богословських дисциплін.

Також дисципліна тісно пов'язана з: історією богослов'я, оскільки досліджує становлення Нового Завіту та розвиток ізраїльської релігійної думки; філологією та біблійною мовознавчою підготовкою, що необхідно для розуміння оригінальних текстів Святого Письма; філософією та етикою, оскільки розглядає моральні та богословські принципи, закладені у Новому Завіті.

Отже, курс є ключовим етапом у підготовці спеціалістів, які прагнуть оволодіти методами тлумачення Святого Письма та застосовувати ці знання в академічному, богословському та практичному житті.

НАВЧАЛЬНИЙ КОНТЕНТ ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

1-й семестр	
МОДУЛЬ 1. ТЕКСТОЛОГІЯ СВЯЩЕННОГО ПИСАННЯ НОВОГО ЗАВІТУ. ЗАКОНОДАВЧІ КНИГИ – ЧЕТВЕРОЄВАНГЕЛІЄ	
Тема 1	Вступ. Структура та історія становлення біблійного канону Нового Завіту
Тема 2	Історія формування тексту Нового Завіту. переклади святого писання
Тема 3	Ісагогічний аналіз Четвероєвангелія
Тема 4	Пролог. Родовід та земне життя Ісуса Христа до всенародного служіння. Благовістя про народження Іоана Предтечі
Тема 5.	Благовіщення пречистій Діві Марії. Різдво Іоана Хрестителя
Тема 6.	Різдво Ісуса Христа

Тема 7	Стрітєння Господнє. Поклоніння волхвів. Винищення немовлят у Вифлеємі. Дванадцятилітній Ісус в Єрусалимському храмі
Тема 8	Проповідь Іоана Предтечі в пустелі. Хрещення Господнє. Ісус Христос в юдеї від часу спокушання до першої Пасхи
Тема 9	Служіння Ісуса Христа від першої Пасхи до другої
Тема 10	Останнє свідчення Іоана Хрестителя про Ісуса Христа. Розмова з самарянкою. Зцілення сина царедворця. Проповідь Ісуса Христа в назаретській синагозі
Тема 11	Покликання до апостольства Петра, Андрія, Якова та Іоана. зцілення хворих у капернаумі. Покликання до апостольства Левія-Матфея. Розмова про піст
Тема 12	Служіння Ісуса Христа від другої Пасхи до третьої (І. Події в Юдеї та Галилеї)
Тема 13	Нагірна проповідь Ісуса Христа
Тема 14	Зцілення слуги капернаумського сотника. Воскресіння сина вдови в Наїні. Свідчення Ісуса Христа
Тема 15	Викриття хули на Святого Духа. Повчання притчами
Тема 16	Воскресіння дочки Іаїра. Проповідь у Назаретській синагозі
МОДУЛЬ 2. ЕКЗЕГЕТИЧНИЙ АНАЛІЗ ЧЕТВЕРОЄВАНГЕЛІЯ: СЛУЖІННЯ ІСУСА ХРИСТА ВІД ТРЕТЬОЇ ДО ЧЕТВЕРТОЇ ПАСХИ	
Тема 17	Смерть Іоана Хрестителя. Насичення п'яти тисяч народу
Тема 18	Зцілення дочки хананеянки - зцілення сліпого у Вифсаїді
Тема 19	Сповідування Петра у Кесарії Филипповій. Преображення Господнє
Тема 20	Подорож Ісуса Христа до Єрусалима. Посилання на проповідь сімдесяти учнів
Тема 21	Ісус Христос в Єрусалимі на святі Кучок. Спір серед народу про Христа
Тема 22	Зцілення сліпонародженого. Події в Єрусалимі після свята Кучок
Тема 23	Ісус Христос у Зайорданні. Промови і притчі Ісуса Христа
Тема 24	Ісус Христос у Зайорданні. Інші промови і притчі Ісуса Христа
Тема 25	Воскресіння Лазаря. Ісус Христос в Єрихоні
Тема 26	Вхід Господній до Єрусалима. Події Страсного тижня
Тема 27	Події Страсного тижня
Тема 28	Воскресіння Ісуса Христа. Вознесіння Господнє
Тема 29	Події після Воскресіння Ісуса Христа. Вознесіння Господнє
2-й семестр	
МОДУЛЬ 3. ІСАГОГІКО-ЕКЗЕГЕТИЧНИЙ АНАЛІЗ ДІЯНЬ СВЯТИХ АПОСТОЛІВ ТА ПОСЛАНЬ АП. ПАВЛА	
Тема 31	Ісагогічний аналіз книги Діян святих апостолів. Вознесіння Господнє й очікування Божої обітниці
Тема 32	Свято П'ятидесятниці
Тема 33	Перше чудо, звершене апостолами. Обрання і рукоположення перших дияконів. Становище Церкви після мученицької смерті

	архідиякона Стефана
Тема 34	Христова Церква поза Єрусалимом. Апостол Петро серед язичників
Тема 35	Перша місіонерська подорож апостола Павла. Апостольський собор
Тема 36	Друга місіонерська подорож апостола Павла
Тема 37	Перше та друге послання апостола Павла до Солунян (Фесалонікійців)
Тема 38	Третя місіонерська подорож ап. Павла
Тема 39	Ісагогіко-екзегетичний аналіз послань апостола Павла до Галатів та ісагогіка першого до Коринф'ян
Тема 40	Екзегетика першого послання до Коринф'ян та ісагогіка другого послання ап. Павла до Коринфських християн
Тема 41	Екзегетика другого послання ап. Павла до Коринфських християн
Тема 42	Ісагогічний аналіз послання апостола Павла до Римлян
Тема 43	Екзегеза послання апостола Павла до Римлян
Тема 44	Апостол Павло в ув'язненні. Подорож до Риму
Тема 45	Послання апостола Павла до Колосян та Ефесян
Тема 46	Послання апостола Павла до Филимона та Филип'ян
Тема 47	Перше послання апостола Павла до Тимофія
Тема 48	Послання апостола Павла до Тита
Тема 49	Послання апостола Павла до Євреїв: ісагогіка
Тема 50	Послання апостола Павла до Євреїв: екзегетика. Друге послання апостола Павла до Тимофія
МОДУЛЬ 4. ІСАГОГІКО-ЕКЗЕГЕТИЧНИЙ АНАЛІЗ СОБОРНИХ ПОСЛАНЬ ТА АПОКАЛІПСИСУ	
Тема 51	Загальна характеристика Соборних послань. Соборне послання апостола Якова
Тема 52	Перше і друге соборне послання апостола Петра. Соборне послання апостола Юди.
Тема 53	Перше друге і третє соборне послання апостола Іоана Богослова
Тема 54	Книга одкровення ап. Іоана Богослова (Апокаліпсис). екзегетичний аналіз першого етапу видінь
Тема 55	Екзегетичний аналіз другого етапу апокаліптичних видінь
Тема 56	Особливості витлумачення видіння ангела із розкритою книгою та явлення двох свідків. Видіння небесного Храму: перспективи екзегези
Тема 57	Екзегетичний аналіз третього етапу апокаліптичних видінь
Тема 58	Екзегетичний аналіз четвертого етапу апокаліптичних видінь
Тема 59	Екзегетичний аналіз п'ятого етапу апокаліптичних видінь
Тема 60	Видіння останнього Суду. Видіння нового Єрусалима.
Форма контролю – екзамен	

Технічне й програмне забезпечення /обладнання

Мультимедійний проектор, мультимедійна дошка, офісні програми призначені для основної маси користувачів: текстові системи, засоби презентацій (Microsoft Word, Libre Office), вільний доступ до мережі Internet.

ФОРМИ, МЕТОДИ ТА ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ

Форми навчання:

Лекції – подання теоретичного матеріалу у вигляді пояснення викладачем ключових аспектів курсу.

Семінарські заняття – обговорення тем на основі аналізу біблійних текстів, їхнього історичного та богословського значення.

Самостійна робота – написання рефератів, підготовка есе, аналіз біблійних сюжетів та ін.

Методи навчання:

- ♪ Пояснювально-ілюстративний метод – представлення матеріалу за допомогою лекцій, схем, таблиць, презентацій.
- ♪ Проблемно-пошуковий метод – постановка дискусійних питань, стимулювання студентів до самостійного дослідження біблійних текстів.
- ♪ Метод занурення в історичний контекст – аналіз історико-культурних обставин, що супроводжували написання книг Нового Завіту.
- ♪ Дискусійний метод – обговорення різних точок зору на тлумачення біблійних подій.
- ♪ Метод аналізу першоджерел – робота зі Святим Письмом, порівняння текстів у різних перекладах, дослідження богословських коментарів.
- ♪ Метод кейс-стаді (case-study) – розгляд конкретних ситуацій з Біблії та їхній аналіз у богословському й моральному аспектах.
- ♪ Метод проєктного навчання – створення презентацій, відео, дослідницьких проєктів на основі біблійних тем.

Освітні технології:

Інтерактивні технології (використання відеоаналізу біблійних історій, веб-квестів та ін., метод «Світове кафе» – групове обговорення ключових тем й ін.)

Проєктні технології: (виконання студентами міні-досліджень, колективні проєкти (наприклад, створення хронологічної таблиці біблійних подій). Цифрові технології (використання електронних біблійних ресурсів, мобільних додатків для дослідження Біблії. Онлайн-тести, інтерактивні завдання у Google Forms, Kahoot, Quizizz. Використання Padlet для колективного створення схем і таблиць.

Методи критичного мислення («Кубування» – студентам пропонують шість різних питань до теми (що, де, коли, чому, як, які наслідки). «Дебати» – аргументоване відстоювання позицій на спірні питання (наприклад, проблема авторства П'ятикнижжя та ін.).

ФОРМИ Й МЕТОДИ КОНТРОЛЮ ТА ОЦІНЮВАННЯ

1.Поточний контроль (формативне оцінювання).

Робота на лекційному занятті оцінюється:

За участь в дискусії - **мак 0,3 бала (4%)**, участь в експрес-опитуванні, експрес-тестуванні - **мак 0,1 бала (2%)**

Робота на семінарському занятті оцінюється:

***7max (100%) / 6,5 max (93%) бала** = підготовка усної **доповіді** за одним із пунктів плану семінару – **max 1,5 бали (21,5%)** (можлива підготовка мультимедійної презентації на основі тексту доповіді (оцінюється додатково - **max 0,5 бала (7%)**)) **за активність у дискусії** до 7 запитань доповідачам семінарського заняття - **max 1,5 бали (21,5%)**.

+ За цією частиною завдань можливі два варіанти підготовки: **конспект за всіма пунктами плану** семінару (написаний вручну) – за виконання цього варіанту завдання - **max 2 бали (28,5%)**, або ж завдання з зірочкою* – знання напам'ять цитати біблійного тексту, який вивчається (1-2 цитати) і до 5 речень осмислено пропрацьованого тексту з одного розділу книги Біблії, який аналізується (читацький рефлексивний щоденник за біблійними книгами) - **max 2,5 бали (35,5%)**.

+ За цією частиною роботи теж можливе виконання кількох варіантів завдань: **студентські тестові завдання** (формулюються здобувачами освіти самостійно за кожним пунктом плану семінару), тобто – 10 тестових завдань за семінар або ж виконання **кейсового завдання** (наприклад, якщо розглядати історичний кейс – тоді це стосуватиметься аналізу історичних подій у світлі біблійного тексту, який розглядається на семінарі; коли ж порівняльний – тут вагомим буде співставлення важливих біблійних історичних паралелей із сучасністю; проблемний – розв'язання морально-етичної, біблійної дилеми або ж аналітичний кейс (біблійний текст з позиції герменевтики)), оцінюється **max 1,5 бали (21,5%)**. Теж альтернативним варіантом цієї частини роботи (як завдання з зірочкою*), можлива **підготовка міні-проєкту** (з аналізом біблійної книги, символіки, прообразних значень, історичного контексту, або ж ісагогічних даних про весь біблійний текст чи його значну частину, екзегетичних та герменевтичних інтерпретацій текстів, наприклад законодавчих, або ж історичних чи поетичних, пророчих книг, окремої книги, конкретних проблемно об'єднаних груп розділів біблійної книги) - **max 2,5 бали (35,5%)**.

+ **Підсумковий тест з теми семінару** (онлайн або письмовий) - **max 1,5 бал (21,5%)**.

Додатково можлива підготовка короткого **есе, виконання аналітичних чи творчих робіт, аналітичних таблиць, рефератів** за темою семінару - **max 0,5 бала (7%)**.

Самостійно робота здобувача освіти оцінюється:

За виконання ІНДЗ, написання наукових розвідок (тези доповідей) - семінару - **max 0,5 бала**, курсові роботи (**max 10 балів**) тощо.

2.Проміжний контроль - модульний тест (онлайн), комплексна контрольна робота, контрольний проєкт.

3.Підсумковий контроль. Форма контролю **залік (тестові завдання)** після перших двох модулів та **екзамен** у кінці вивчення дисципліни.

4.Додаткові методи оцінювання (взаємооцінювання: здобувачі освіти аналізують роботи одне одного; самооцінювання чи можливість застосування квізів (Kahoot, Quizizz) для перевірки знань).

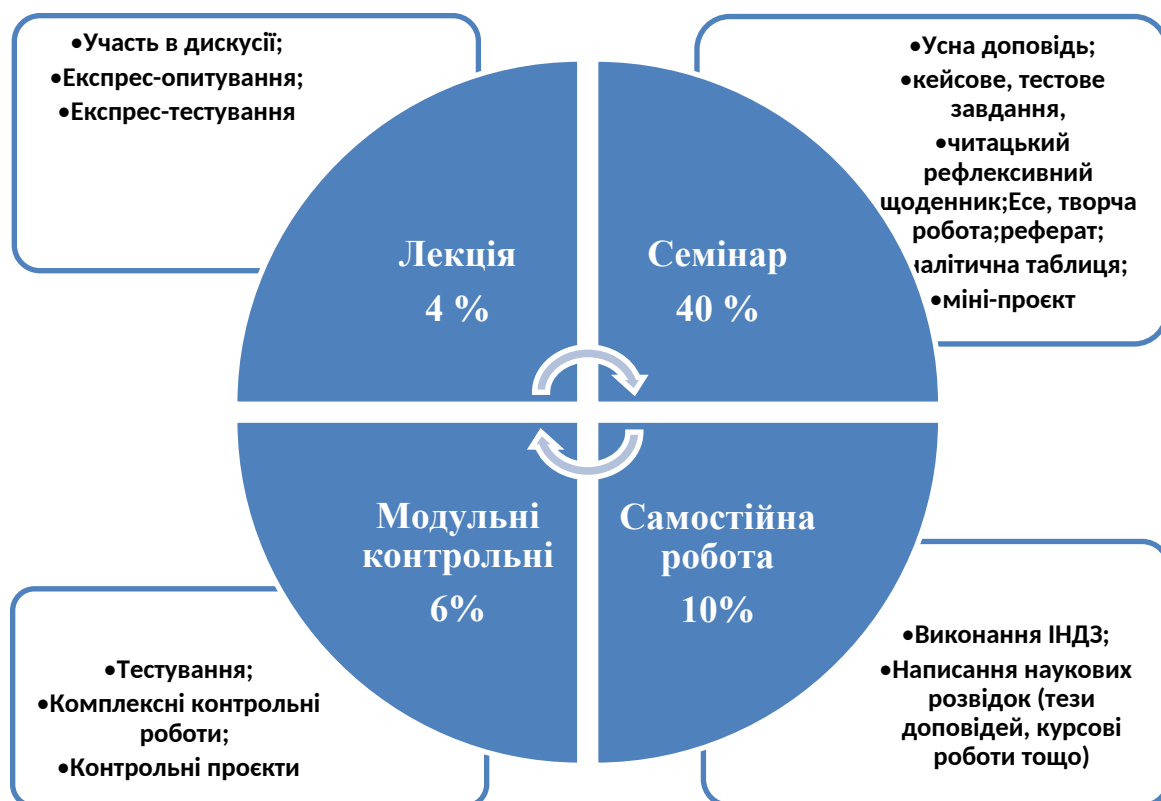
Ефективність засвоєння здобувачами освіти матеріалу курсу «Ісагогіка, герменевтика та екзегетика Нового Завіту» багато в чому залежить від системи заходів поточного та проміжного контролю. Відповідно для цього курсу передбачено такі види контролю знань: семінари, модульні тестові завдання,

комплексні контрольні роботи, екзамен.

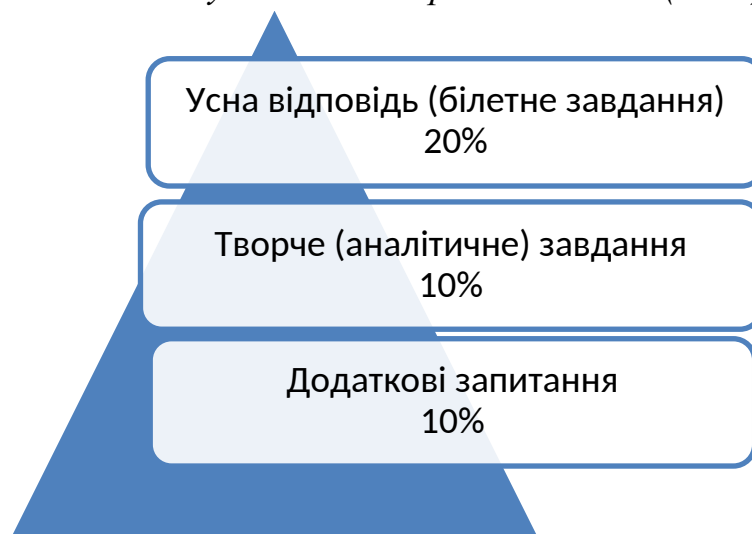
Підсумкова оцінка знань студентів підводиться під час іспиту з обов'язковим урахуванням результатів проміжного контролю і передбачає рейтингову систему. Рейтингова система оцінки знань здобувача освіти є сумою балів за такими видами звітної діяльності: робота на семінарських, лекційних заняттях, виконання модульних тестових завдань або ж комплексних контрольних робіт (проектів), написання рефератів, есе, усне опитування та ін.

Отже, під час вивчення навчальної дисципліни пропонуються такі види та форми контролю

I. Поточний контроль: змістові модулі – (60%)

II. Підсумковий контроль: екзамен (40 %)

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Оцінювання програмних результатів навчання здобувачів освіти здійснюється за шкалою європейської кредитно-трансферної системи (ECTS).

Критерієм успішного оцінювання є досягнення здобувачем вищої освіти мінімальних порогових рівнів (балів) за кожним запланованим результатом навчання.

«А» (100-90 балів) – відмінно – отримує здобувач(ка), який(а) демонструє високі аналітичні здібності та конкретні фахові знання в предметній царині курсу «ІГЕ Нового Завіту»; вміє застосовувати їх в процесі розв’язання змодельованих проблемних ситуацій; здатен(а) реалізовувати набуті компетенції в міжособистісному спілкуванні та професійній діяльності.

«В» (89-80 бали) – добре – оцінка, котра підсумовує достатній рівень аналітичних здібностей здобувача(ки) в предметному полі курсу «ІГЕ Нового Завіту» й здатність чітко формулювати фактологічні узагальнення щодо проблемних базисів дисципліни

«С» (79-70 балів) – добре – вказує на належну культуру фахової обізнаності в із проблем курсу, що межує з певними труднощами щодо аналітичних узагальнень чи фактологічних даних

«D» (69-60 балів) – задовільно – недостатню фахову культуру обізнаності та часткові знання предметної царини дисципліни

«Е» (59-50 бали) – задовільно – дуже хаотичні та невпевнені знання з курсу, неналежну фахову культуру

«Fх» (49-35 бали) – незадовільно – фрагментарні й несистемні знання предметного поля дисципліни. (оцінка «незадовільно» з можливістю повторного складання)

«F» (34-0 балів) – незадовільно без права перездачі – відсутність належних знань й не засвоюваність базових концептів курсу. (оцінка «незадовільно» з обов’язковим повторним вивченням дисципліни)

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для іспиту	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
81-89	B	добре	
71-80	C		
61-70	D	задовільно	
50-60	E		
35-49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

ПОЛІТИКА ЩОДО АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Дотримання політики щодо академічної доброчесності учасниками освітнього процесу при вивченні навчальної дисципліни регламентовано такими документами:

- ✓ «Етичний кодекс Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича» <https://www.chnu.edu.ua/media/jxdfs0zb/etychnyi-kodeks-chernivets-koho-natsionalnoho-universytetu.pdf>
- ✓ «Положенням про виявлення та запобігання академічного плагіату у Чернівецькому національному університету імені Юрія Федьковича» <https://www.chnu.edu.ua/media/n5nbzwgb/polozhennia-chnu-pro-plahi-at-2023plusdodatky-31102023.pdf>

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

Кафедра Біблійних наук УКУ: <https://www.youtube.com/@КафедраБіблійнихнаукУКУ>

New Testament / Новий Завіт: <https://www.youtube.com/playlist?list=PLIAJUWdv6O036Ux7fwh5r6HtOqUQn6j8D>

Детальна інформація щодо вивчення курсу «Ісагогіки, герменевтики та екзегетики Нового Завіту» висвітлена у робочій програмі навчальної дисципліни <https://philcult.chnu.edu.ua/media/ncruiy2k/ihe-novoho-zavitu.pdf>